

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencle, MA v právní věci žalobce: **RSnet s.r.o.**, se sídlem Optátova 37, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor dopravní správy**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2015, č.j. JMK 59746/2015, sp. zn. S – JMK 28182/2015 ODOS,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravní správy ze dne 12. 5. 2015, č. j. JMK 59746/2015, sp. zn. S – JMK 28182/2015 ODOS, a rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravy ze dne 7. 1. 2015, č. j. MMB/0499471/2014, sp. zn. MMB/0269609/2014, 43/2014, **se z r u š u j í** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 4.000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravní správy ze dne 12. 5. 2015, č. j. JMK 59746/2015, sp. zn. S – JMK 28182/2015 ODOS, bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 7. 1. 2015, č. j. MMB/0499471/2014, sp. zn. MMB/0269609/2014, 43/2014.

Správní orgán prvního stupně uvedeným rozhodnutím shledal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu dle § 42b odst. 1 písm. h) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném do 30. 12. 2015 (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), spočívajícího v provádění činnosti, která je v rozporu s § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích. Tohoto deliktu se měl dopustit tím, že ve dnech 16. 6. 2014 a 15. 9. 2014 nechal ke svislé dopravní značce „Parkoviště“ na místní komunikaci ul. Lelkova před nemovitostí or. č. 60 v Brně umístit řetěz se zámkem, k němuž na druhém konci byl připevněný přípojný vozík bez registrační značky (VIN: ...), jehož provozovatelem a vlastníkem je žalobce. Za spáchání tohoto deliktu byla žalobci uložena pokuta ve výši 8.000 Kč a povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

II. Obsah žaloby

Žalobce se domáhal zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítl, že správní orgány neprovedly žádné dokazování. Mezi oznámením o zahájení řízení a rozhodnutím nebyl do spisu založen žádný dokument a nebyl proveden žádný úkon. Ve spise jsou založeny fotografie, z nichž nelze určit, kdy byly pořízeny. Úřední záznamy nemohou být použity jako důkaz. Žalovaný neprovedl výslech osob, které záznam pořídily. Nepokusil se zjistit vlastníka řetězu ani osobu, která jej umístila, či nechala umístit, čímž se dopustil nepřezkoumatelnosti. Žalobce je činem sám poškozen, neboť umístěním řetězu na vozík byla omezena jeho vlastnická práva. Předmětný vozík i předzahrádka domu č. o. 60 je terčem opakovaných útoků. Zámek ani řetěz neposkytovaly relevantní ochranu. Výklad žalovaného směřující k objektivní odpovědnosti za delikt je v rozporu s Ústavou a Listinou základních práv a svobod. Společnost by byla odpovědná za delikt, jen kdyby řetěz na značku umístil na její přímý pokyn její zaměstnanec. S ohledem na to je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Správní orgány se nezabývaly otázkou přičitatelnosti správního deliktu žalobci s ohledem na přiměřené použití zákona č. 418/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Neřešily ani materiální stránku činu. Shodují se, že čin není nebezpečný a správní orgán prvního stupně přiznává, že jediným důvodem je exemplárnost trestu ve vztahu k široké veřejnosti. Chráněný zájem je bezpečnost silničního provozu a řádná čitelnost dopravního značení. Ta nebyla a nemohla být ohrožena. Řetěz ležel a dodnes leží v trávě. Ani jeden správní orgán neučinil nic k odstranění tohoto údajně škodlivého stavu. Správní orgány se nezabývaly tím, zda se jedná o trvalý následky deliktu nebo trvalý delikt. Tvrzení, že k deliktu došlo ve dvou dnech je nepodložené. Není patrné,

kdy došlo k deliktu. Správní orgány dále nepřistoupily k provedení navržených důkazů. Žalobce proto navrhl, aby soud provedl výslech svědků (policistů uvedených v úředních záznamech a svědka, na něž se záznam odkazuje) a důkaz listinami, jež jsou podkladem pro napadená rozhodnutí. Neprominutí zmeškání lhůty, přestože se jediný jednatel od půlky října 2014 do počátku ledna 2015 léčil, vedl k omezení práv žalobce bránit se. Hypotézou, že právnická osoba je povinna zajistit si výběr datové schránky bez ohledu na zdraví, ukládají správní orgány právnickým osobám novou povinnost neplynoucí z legislativy. Pro případ přisvědčení tomuto výkladu by měl soud předložit věc Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení zákona č. 300/2008 Sb. Pro případ nevyhovění návrhu v plném rozsahu navrhl žalobce snížení sankce na 0 Kč.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že skutkový stav byl zdokumentován a prokázán. Podkladem nebyl úřední záznam, ale oznámení o přestupku. Zabezpečení vozíku jeho připoutáním k dopravní značce má logiku, pokud žalobce poukazuje na to, že byl terčem útoku. Bylo by však vhodnější jej odstavit na soukromém pozemku. Odkaz na útok neznámého pachatele je nevěrohodný. Rozhodující je, že řetěz byl v rozporu se zákonem umístěn na dopravní značce. Veřejným zájmem je zabránit tomu, aby sloupky, stojany nebo konstrukce dopravních zařízení sloužily jinému účelu, než stanovuje zákon a prováděcí vyhláška. Sloupek neslouží k zajištění přívěsného vozíku. Kolik vozíků či jiných věcí by muselo být připoutáno, aby o naplnění materiální stránky nebylo pochyb. Výsledky nemohou zadokumentovanou skutečnost nijak ovlivnit. Neprominutí lhůty bylo řešeno jiným rozhodnutím a netýká se žalobou napadeného rozhodnutí. Žalobci bylo řádně doručováno do datové schránky. Žalobce neprokázal závažné důvody, které mu bránily vstoupit do datové schránky. Výše sankce je přiměřená a není likvidační. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce

Žalobce ve své replice dále rozvinul svou argumentaci směrem k vadám řízení (neprovedení důkazů), materiální stránce deliktu a přiměřenosti sankce a dále konkretizoval jím tvrzené útoky na jeho přívěsný vozík.

V. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby po provedeném jednání přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí dospěl soud k závěru, že **žaloba je důvodná**.

Soud se nejprve zabýval námitkou absence materiální stránky správního deliktu. V případě důvodnosti této námitky by totiž správními orgány postižené jednání pojmově nemohlo představovat správní delikt a správní řízení v této věci by tak bylo zcela bezpředmětné.

Jak Nejvyšší správní soud opakovaně uvedl, ne každé formální porušení zákona musí být nutně považováno za správní delikt. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Aby tedy mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu – jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007-13, publikován pod č. 1338/2007 Sb. NSS, a ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008 46, dostupné na www.nssoud.cz).

V posuzované věci spočívalo deliktní jednání v umístění řetězu se zámkem (k němuž byl na druhém konci připevněný přípojný vozík) ke svislé dopravní značce „Parkoviště“. Tímto jednáním měla být naplněna skutková podstata správního deliktu dle § 42b odst. 1 písm. h) zákona o pozemních komunikacích, neboť se jednalo o činnost v rozporu s § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích.

Podle § 42b odst. 1 písm. h) zákona o pozemních komunikacích právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že na dálnici, silnici nebo místní komunikaci provádí činnost, která je podle § 19 odst. 2 písm. a) až g) zakázána.

Podle § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích na dálnicích, silnicích a místních komunikacích je dále zakázáno neoprávněně odstraňovat, zakrývat, přemísťovat, osazovat nebo pozměňovat dopravní značky a dopravní zařízení, anebo na těchto věcech cokoliv umísťovat.

Konkrétně tedy správní orgány shledaly, že žalobce porušil zákaz na dopravní značce cokoliv umísťovat.

Z hlediska materiální stránky takového deliktu je rozhodující účel zákazu obsaženého v § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, tj. objekt správního deliktu – právem chráněný zájem. Společenskou škodlivost je nutno posuzovat vždy ve vztahu k povaze porušené povinnosti. Materiální stránku přitom nelze považovat za naplněnou tehdy, jsou-li sice naplněny formální znaky deliktu, nicméně právem chráněný zájem není nijak narušen či ohrožen. Potrestání takového deliktu by totiž vůbec nemohlo vést k naplnění účelu právní úpravy.

Objektem správního deliktu dle § 42b odst. 1 písm. h) ve spojení s § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích je podle zdejšího soudu zajištění bezproblémové organizace dopravy a ochrana před ohrožením či narušením bezpečnosti a plynulosti silničního provozu jednáním, které může narušit funkci dopravní značky nebo dopravního zařízení. Funkcí dopravní značky je přitom zřetelně upozornit účastníky silničního provozu na určitou faktickou skutečnost (relevantní z hlediska bezpečnosti a plynulosti silničního provozu) nebo na určité pravidlo silničního provozu.

Ustanovení § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích provádí výčet činností, které jsou obecně způsobilé narušit funkci dopravní značky. Jedná se však o velmi široký okruh činností, které mohou mít v konkrétním případě nejrozumnější podoby a vykazovat různá specifika. V každém jednotlivém případě je proto nutno podle konkrétních okolností posoudit, zda posuzovaná činnost skutečně může funkci dopravní značky narušit.

Mezi činnosti způsobilé narušit funkci dopravní značky řadí § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích také umísťování čehokoliv na dopravní značce. Smyslem zákazu této konkrétní činnosti je zajištění, aby účastníkům silničního provozu nebylo ztíženo zaznamenání existence dopravní značky či její pochopení zejména v důsledku zakrytí její informativní části (cedule) nebo v důsledku toho, že kdekoli na dopravní značce je umístěna věc, která může odvádět pozornost či například vytvářet dojem, že plní podobnou funkci jako dopravní značka.

V nyní posuzované věci šlo o umístění řetězu kolem patky dopravní značky „Parkoviště“.

Jak vyplývá z fotodokumentace obsažené ve správním spise, předmětný řetěz je umístěn na patce dopravní značky, prakticky zcela u země. Samotný přívěsný vozík, připojený k řetězu na druhém konci je od dopravní značky vzdálen několik metrů. Z hlediska funkce předmětné dopravní značky je tudíž připevnění přívěsného vozíku k druhému konci řetězu zcela irelevantní. Nelze hovořit o umístění přívěsného vozíku na dopravní značce, nýbrž skutečně pouze řetězu. Z pořízené fotodokumentace je přitom také zcela zřejmé, že účastníci silničního provozu při pohledu na předmětnou dopravní značku řetěz téměř nemohou zahlédnout. Nijak neodvádí jejich pozornost od dopravní značky a nemůže vůbec ovlivnit jejich schopnost dopravní značku zpozorovat a rozpoznat. Informativní funkce této značky se umístěním řetězu k její patce nijak nezměnila a nedošlo k žádnému ovlivnění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Objekt (právně chráněný zájem) předmětného správního deliktu tak nebyl nijak ohrožen ani narušen.

Tento závěr potvrzuje také skutečnost, že správní orgány, správce komunikace ani nikdo jiný po zjištění uvedeného údajně závadného stavu nepřistoupili k odstranění předmětného řetězu. Jak vyplývá z fotodokumentace pořízené žalobcem (kterou soud při jednání provedl dokazování), daný řetěz byl na stejném místě ještě v červenci 2015, tj. po celou dobu správního řízení i po jeho skončení. Je tedy zřejmé, že samotný řetěz umístěný na patce dopravní značky žádný problém z hlediska bezpečnosti a plynulosti silničního provozu nepředstavoval.

Nakonec i z kontextu celé věci je patrné, že samotný řetěz není oním „problémem“, který se správní orgány vydáním napadených rozhodnutí snažily vyřešit. Z obsahu správního spisu jsou patrné vleklé spory mezi žalobcem a dalšími obyvateli dané lokality. Je očividné, že především parkování přívěsného vozíku žalobce na parkovišti přiléhajícím bytovým domům (ačkoliv jednatel žalobce je vlastníkem rodinného domu a pozemku „přes ulici“, kde by bylo jeho parkování také možné), je hlavním předmětem svárů. Ostatně je to patrné i z vyjádření žalovaného, který poukazuje na to, že k zabránění útokům na přívěsný vozík by bylo vhodnější jej odstavit na pozemku jednatele žalobce. Uvedené spory však nelze vyřešit nepřiléhavou aplikací předpisů v oblasti správního trestání. Ani soud v nyní posuzované věci není oprávněn řešit jakékoliv sousedské spory či posuzovat, zda jiné normy veřejného práva umožňují účinné řešení dané situace. Stejně tak nemůže být správní trestání bez dalšího použito jako způsob řešení soukromoprávního deliktu spočívajícího v tom, že je cizí věc (dopravní značka) užívána v rozporu s vůlí vlastníka.

Na základě výše uvedeného je nutno uzavřít, že materiální stránka správního deliktu, z jehož spáchání byl žalobce uznán vinným, nebyla v dané věci vůbec naplněna, neboť umístění předmětného řetězu na patce dopravní značky vykazovalo nulovou společenskou škodlivost. Pro absenci materiální stránky pak nelze vůbec hovořit o správním deliktu, pro který by mohl být kdokoliv postižen. Žalobou napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jsou tak nezákonné.

S ohledem na povahu zjištěné nezákonnosti se již krajský soud nezabýval dalšími žalobními námitkami, neboť by jejich případná důvodnost nemohla nic změnit na výsledku soudního ani správního řízení.

Další žalobcem navržené důkazy krajský soud neprováděl, neboť s ohledem na výše učiněný závěr již nemohly nijak přispět k dalšímu objasnění skutkového stavu věci.

VI. Shrnutí a náklady řízení

Soud z výše uvedených důvodů ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. (ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.) zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). S ohledem na to, že zjištěná vada se týká již rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, přistoupil soud také ke zrušení tohoto rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobce sestávají ze zaplacených soudních poplatků ve výši 4.000 Kč. Náklady řízení spočívající v ušlém výdělku jednatele žalobce za dobu strávenou u soudního jednání soud žalobci nepřiznal z důvodu, že tyto náklady nebyly při jednání doloženy, a to přesto, že žalobce byl v rámci předvolání k jednání poučen o nutnosti doložit uplatňované náklady řízení konkrétními listinami.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 12. dubna 2017

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu